

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

De Nationale ombudsman
Reinier van Zutphen
Postbus 93122
2509 AC DEN HAAG

**Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat**

Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

T 070-456 0000
F 070-456 1111

Ons kenmerk
IENW/BSK-2021/242559

Datum

Betreft Reactie op uw brief over medische rijgeschiktheid

Geachte heer Van Zutphen,

Op 22 juli jl. heeft u mij een brief gestuurd omdat ik dit jaar in een optimalisatietraject onderzoek of het mogelijk is om het stelsel medische rijgeschiktheid te verbeteren. U wilt mij voor dit traject drie aandachtspunten meegeven vanuit de klachten die u ontvangt van burgers. Voor mij is het waardevol, omdat ik hiermee een goed beeld krijg van waar mensen in Nederland tegenaan lopen. Ik wil een stelsel dat de verkeersveiligheid vergroot en dat de mensen om wie het gaat niet onnodig belemmert. Ik onderschrijf het belang van uw uitgangspunten 'eerlijk, begripvol en simpel' en licht verder in mijn brief toe hoe ik uw advies wil gaan toepassen.

U merkt op dat de meeste klachten gaan over de lange wachttijden, gebrek aan uitleg over de reden van een medische keuring en de hoge kosten in relatie tot de kwaliteit en noodzaak van de keuring. Graag licht ik toe hoe ik aan de door u genoemde punten aandacht zal besteden.

Wachttijden bij het CBR

De afgelopen jaren zijn er problemen geweest bij het CBR met de doorlooptijden van de medische beoordelingen. Er ontstonden lange wachttijden voor het verlengen en aanvragen van het rijbewijs waar er sprake was van een medische beoordeling. De problemen die toen speelden in de bedrijfsvoering zijn inmiddels opgelost. Zoals uit de maandrapportages van het CBR blijkt, ontvangen mensen nu gemiddeld binnen één tot twee weken een reactie van het CBR. Dit is ruim binnen de afgesproken KPI van 28 dagen.¹ De beoordeling van de medische dossiers heeft het CBR daarmee onder controle.

U geeft aan dat burgers niet in de problemen mogen blijven zitten of dreigen te komen door haperende dienstverlening. Vooral als de overheid voor een belangrijke verandering kiest, moet dit een aandachtspunt zijn. Uiteraard ben ik het hiermee eens. Daarom wil ik in het optimalisatietraject dit jaar al bekijken wat de gevolgen kunnen zijn voor zowel het CBR als voor de mensen in Nederland zelf. Zoals mijn voorganger in maart aan de Tweede Kamer heeft gemeld, wordt er gewerkt aan een afweegkader dat gebruikt wordt om te beoordelen of een

¹ [Kamerbrief over maandrapportage CBR juni en juli 2021](#), 27 augustus 2021

eventuele verbetering bijvoorbeeld bijdraagt aan de verkeersveiligheid zonder dat het burgers onnodig belemmert in hun mobiliteit. In dit afweegkader worden ook de effecten voor het CBR meegenomen.² Uiteindelijk zal direct voorafgaand aan de implementatie eerst een uitvoeringstoets volgen door het CBR, zodat duidelijk wordt wat de concrete maatregel voor gevolgen heeft voor de uitvoering.

**Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat**

Ons kenmerk
IENW/BSK-2021/242559

U geeft ook aan dat het nieuwe rijbewijs soms ingaat vóór de einddatum van het oude rijbewijs waarmee aan het eind van de geldigheidstermijn van het oude rijbewijs enige geldigheidsduur wordt ingeleverd. U stelt dat dit komt doordat sommige mensen extra vroeg zijn begonnen met het verlengen van het rijbewijs omdat zij rekening hielden met lange wachttijden. Mensen vinden dit vervelend omdat ze kosten maken voor het rijbewijs en zo lang als mogelijk willen doen met een rijbewijs. CBR heeft mij laten weten dat zij bekend zijn met dit signaal. Zij geven aan hier al mee aan de slag te zijn gegaan door mensen te informeren over wanneer zij hun gezondheidsverklaring moeten indienen, waaronder via de website en door een aanpassing in de brieven.

Uitleg over de reden van een medische keuring

Verder noemt u dat u regelmatig klachten ontvangt dat het niet duidelijk is waarom mensen naar een specialist moeten of een rijtest moeten afleggen. Brieven van het CBR zouden soms te summier zijn in hun uitleg. Ik vind dat mensen niet in het duister moeten tasten waarom een keuring noodzakelijk is. Het CBR heeft de afgelopen tijd al flink geïnvesteerd in het verbeteren van de uitleg. Zo is de informatie op de eigen website verbeterd. Voor alle aandoeningen die in de Regeling Eisen Geschiktheid 2000 zijn opgenomen, is nu een tekst beschikbaar op de website van het CBR. Ik kijk samen met het CBR ook of in verwijsbrieven een duidelijke verwijzing kan worden opgenomen naar de website, zodat burgers zich goed kunnen informeren.

Als burgers nog vragen hebben, dan moeten zij kunnen spreken met een medewerker van het CBR met kennis van zaken. Het CBR is op het moment goed bereikbaar via de telefoon. In juli van dit jaar lag de gemiddelde bereikbaarheid van de klantenservice op 90% en de gemiddelde wachttijd was circa 2,5 minuten in juli.³ Wat betreft de deskundigheid geldt dat de klantenservice het medisch dossier van degene die belt uit privacyoverwegingen niet mag inzien. Als het echter wel nodig is, dan wordt iemand doorverwezen naar het medisch serviceteam. Zij hebben wel toegang tot medische informatie.

De kosten en kwaliteit van de keuring

U merkt op dat keuringen niet altijd als noodzakelijk aanvoelen, dat keuringen soms hoge kosten met zich meebrengen en dat niet duidelijk is of de kwaliteit van de keuring altijd op een hoog niveau is. Wat betreft de noodzaak van het keuren kijk ik continu of de keuring voor bepaalde aandoeningen wel noodzakelijk is. Ik vraag de Gezondheidsraad regelmatig om mij te adviseren over de nieuwste wetenschappelijke inzichten over specifieke aandoeningen. Diverse adviezen van de Gezondheidsraad hebben er de afgelopen jaren toe geleid dat er versoepelingen zijn doorgevoerd. Ik zal doorgaan met het kritisch bezien of bepaalde keuringen nodig zijn en of er geen andere manier van keuren is waardoor burgers minder belast worden. Uiteraard moet ik mij daarbij houden aan Europese regelgeving op dit gebied. Het voorbeeld dat u noemt van een andere rol

² [Kamerbrief over planning aanpassen stelsel medische rijgeschiktheid](#), 1 maart 2021

³ [Kamerbrief over maandrapportage CBR juni en juli 2021](#), 27 augustus 2021

van de eigen arts bij de rijbewijskeuring is onderdeel van het lopende onderzoek (optimalisatietraject medische rijgeschiktheid). De Tweede Kamer wordt begin 2022 bericht over de uitkomst van dit traject.

**Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat**

Klachten die u binnenkrijgt over de hoogte van de tarieven en de kwaliteit van de keuring neem ik ook serieus en zal ik bespreken met de betrokken partijen. In zijn algemeenheid geldt dat de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) prestaties en tarieven vaststelt en toezicht houdt op de naleving hiervan. Voor rijbewijskeuringen zijn er prestaties en maximumtarieven vastgesteld.

Ons kenmerk
IENW/BSK-2021/242559

De kosten voor een medische rijbewijskeuring zijn afhankelijk van de tijd die de keuring in beslag neemt. De tarieven en prestaties die in rekening mogen worden gebracht voor rijbewijskeuringen worden door de NZa vastgesteld en gaan uit van een basisprestatie van 30 minuten, waarvan 15 minuten directe en 15 minuten indirecte tijd. Directe tijd betreft de keuring zelf (het keuringsgesprek en eventueel lichamelijk onderzoek door de keuringsarts), indirecte tijd betreft het inlezen in het dossier en het maken van de rapportage voor het CBR. Duurt een keuring in werkelijkheid langer, dan kunnen artsen per 15 minuten een toeslag berekenen. Dit geldt met name voor directe tijd, waarbij de persoon dus lijfelijk aanwezig is. Indirecte tijd is in beginsel gelimiteerd tot één kwartier in de basisprestatie, alleen neurologen en psychiaters mogen tot maximaal tweemaal een kwartier extra in rekening brengen. Dit heeft te maken met de complexiteit van deze keuringen. De NZa kan onderzoek doen bij misstanden en handhavend optreden. Zo heeft de NZa mij laten weten dat er in 2019 drie grote rijbewijskeurders zijn aangesproken op hun declaratiegedrag. Er werden standaardtijden in rekening gebracht terwijl alleen de daadwerkelijk gemaakte kosten in rekening gebracht mogen worden.⁴

De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) ziet erop toe dat artsen zich houden aan geldende wetten en (veld)normen met betrekking tot de kwaliteit van de zorgverlening. Artsen vallen daarnaast onder het tuchtrecht.

In 2019 heeft de Tweede Kamer ook aandacht besteed aan het onderwerp toezicht op de kwaliteit van de zorg van de keuringsartsen en medisch specialisten. Mijn ministerie heeft toen navraag gedaan bij de IGJ, NZa en het CBR en de Tweede Kamer geïnformeerd dat er geen signalen waren dat er een structureel probleem was met de kwaliteit van de zorg die door deze artsen wordt geleverd. Ik heb de Tweede Kamer toen ook geïnformeerd over de kosten en hoe op dit moment de kosten zijn opgebouwd voor de medische keuring.⁵ Ook heeft het CBR mij in 2020 laten weten dat zij verschillende initiatieven ondernemen die bijdragen aan de kwaliteit van de rijbewijskeuringen.⁶

Ik neem uw signaal zeker serieus en zal het als aandachtspunt meenemen. Uw brief wordt besproken met het ministerie van VWS, het CBR, de IGJ en de NZa. Ik laat de Tweede Kamer begin 2022 weten wat de uitkomsten van dit gesprek zijn.

⁴ [Nieuwsbericht van de Nationale Zorgautoriteit, Waarschuwing voor drie rijbewijskeurders](#), juli 2019

⁵ [Kamerbrief over reactie Gezondheidsraad versoepeling medische keuringen rijbewijs en beantwoording vragen](#), 24 januari 2020

⁶ [Beleidsverkenning borging kwaliteit medische keuringen](#), september 2020

Vervolgproces

U geeft aan dat u mij van informatie wilt voorzien over het burgerperspectief, zodat ik dit kan meenemen in het optimalisatietraject medische rijgeschiktheid. Ik onderzoek dit jaar of verbeteringen mogelijk zijn voor het stelsel medische rijgeschiktheid. Zo heb ik recent een online raadpleging ontwikkeld, waar burgers mee konden denken over de mogelijkheden om mensen te keuren voor het rijbewijs.

Uw inbreng zal ik meenemen in het vervolg van dit traject, zodat eventuele verbeteringen bijdragen aan de verkeersveiligheid en burgers niet onnodig belemmeren. Ik deel uw uitgangspunt 'eerlijk, begripvol en simpel' en ik zal hierop toezien bij nieuw beleid. Dit zal ik doen door bij de afweging van keuzes om het stelsel te optimaliseren ook voldoende oog te hebben voor het draagvlak van rijbewijshouders, examenkandidaten en andere belangenorganisaties. Daarnaast wordt ook de indicator proportionaliteit meegenomen, waarbij er gekeken wordt naar de impact van een mogelijke beleidswijziging op burgers. Ik deel deze uitkomsten graag met u en sta ervoor open hierover met u van gedachten te wisselen.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

drs. B. Visser